

## SPIS TREŚCI

### *Bartosz Szczechowicz* PRZEDMIOT EKONOMII

O ekonomicznym spojrzeniu na uczestnictwo w turystyce i rekreacji

Potrzeby

Środki zaspokajania potrzeb

Potrzeby turystyczne i rekreacyjne oraz środki ich zaspokajania

Nieograniczoność potrzeb a ograniczoność środków ich zaspokajania

Ekonomia jako nauka społeczna

Turystyka i rekreacja jako przedmiot zainteresowania ekonomistów

Wybór między czasem wolnym a czasem pracy

Wybór sposobu wykorzystania zasobów naturalnych i antropogenicznych

Ekonomia a polityka gospodarcza

Mikroekonomia i makroekonomia

Dodatek: Jakie są ekonomiczne warunki i czynniki rozwoju turystyki i rekreacji we współczesnym świecie?

### *Bartosz Szczechowicz* METODA EKONOMII I PODSTAWOWE NARZĘDZIA ANALIZY EKONOMICZNEJ

O sposobach analizowania zjawisk ekonomicznych związanych z turystyką i rekreacją

Nauka ekonomii

Miejsce ekonomii w systemie nauk

Modele ekonomiczne

Dane ekonomiczne, mierniki i wskaźniki wielkości ekonomicznych

Prezentacja struktury i dynamiki zjawisk ekonomicznych

Wskaźniki dynamiki wielkości ekonomicznych

Prezentacja zależności między zmiennymi ekonomicznymi

Źródła danych ekonomicznych

Źródła danych ekonomicznych dotyczących turystyki i rekreacji

Założenie *ceteris paribus* w badaniach ekonomicznych

Dodatek: Jak obliczać i interpretować wskaźniki dynamiki wielkości ekonomicznych?

### RYNEK - MODEL PODSTAWOWY

#### *Bartosz Szczechowicz* RYNEK I MECHANIZM RYNKOWY

O uczestnikach i przedmiocie wymiany na rynku turystycznym i rekreacyjnym

Społeczne sposoby alokacji ograniczonych zasobów

Rynek jako mechanizm cenowej alokacji ograniczonych zasobów

Elementy rynku

Popyt

Podaż

Cena

Przedmiot i uczestnicy wymiany rynkowej

Dobra i usługi turystyczne i rekreacyjne jako przedmiot wymiany rynkowej  
Uwagi wstępne

Dobra i usługi turystyczne będące przedmiotem wymiany rynkowej

Dobra i usługi rekreacyjne będące przedmiotem wymiany rynkowej

Przestrzenny wymiar rynku

Uczestnicy rynków dóbr i usług turystycznych i rekreacyjnych

Pozacenowe czynniki zmian popytu i podaży

Pozacenowe czynniki zmian popytu

Pozacenowe czynniki zmian podaży

Mechanizm rynkowy i równowaga rynku

Ceny urzędowe - pozarynkowe sposoby wyznaczania cen

Cena maksymalna

Cena minimalna

Dodatek: Jak dokonuje się pomiaru popytu i podaży na rynkach dóbr i usług turystycznych i rekreacyjnych?

*Paweł Stelmach* WRAŻLIWOŚĆ POPYTU I PODAŻY NA ZMIANĘ CENY I WPŁYW CZYNNIKÓW POZARYNKOWYCH

O elastyczności popytu i podaży usług turystycznych i rekreacyjnych

Ogólna interpretacja wskaźnika elastyczności

Prosta elastyczność cenowa popytu

Wyznaczanie wartości wskaźnika prostej elastyczności cenowej popytu

Rodzaje popytu o różnej prostej elastyczności cenowej

Wartości empiryczne prostej elastyczności cenowej popytu

Czynniki prostej elastyczności cenowej popytu

Wykorzystanie prostej elastyczności cenowej popytu

Mieszana elastyczność cenowa popytu

Elastyczność dochodowa popytu

Wyznaczanie wartości wskaźnika elastyczności dochodowej popytu

Rodzaje produktów o różnej elastyczności dochodowej popytu

Wartości empiryczne i wykorzystanie elastyczności dochodowej popytu

Elastyczność popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

Znaczenie cen i dochodu jako czynników elastyczności popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

Elastyczność dochodowa popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

Prosta elastyczność cenowa popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

Mieszana elastyczność cenowa popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

Elastyczność cenowa podaży

Wyznaczanie wartości i interpretacja wskaźnika elastyczności cenowej podaży

Czynniki i wykorzystanie elastyczności cenowej podaży

Elastyczność podaży usług turystycznych i rekreacyjnych

Dodatek: Jakie wartości empiryczne przyjmują wskaźniki elastyczności popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne?

Wartości empiryczne elastyczności dochodowej popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

Wartości empiryczne prostej elastyczności cenowej popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne

KONSUMENT I PRZEDSIĘBIORSTWO NA RYNKU

*Małgorzata Kryczka* KONSUMENT I JEGO ZACHOWANIA RYNKOWE

O przesłankach konsumenckich decyzji wyboru dóbr i usług na rynku turystycznym i rekreacyjnym

Konsument i jego rola w procesach gospodarczych

Maksymalizacja użyteczności dóbr i usług jako cel wyborów rynkowych konsumenta

Ograniczenie budżetowe konsumenta - konstrukcja i interpretacja zmian

Istota ograniczenia budżetowego konsumenta

Linia budżetowa

Wpływ zmian dochodu nominalnego i cen dóbr na położenie linii budżetowej

Opis preferencji konsumenta przez krzywe obojętności

Stan równowagi konsumenta i jego zmiany

Stan równowagi konsumenta

Zmiany stanu równowagi konsumenta

Efekt substytucyjny i efekt dochodowy zmian cen dóbr i usług

Preferencje konsumentów usług turystycznych i rekreacyjnych oraz ich uwarunkowania

Ekonomiczne i pozaekonomiczne uwarunkowania konsumpcji usług turystycznych i rekreacyjnych

Dodatek: Czy preferencje nabywców produktów turystycznych i rekreacyjnych się zmieniają?

*Bartosz Szczechowicz* PRZEDSIĘBIORSTWO - CELE I FORMY ORGANIZACYJNE

O przedsiębiorstwach zaspokajających potrzeby turystyczne i rekreacyjne oraz ich formach organizacyjnych

Przedsiębiorca i właściciel kapitału oraz ich role w gospodarce

Przedsiębiorstwo i jego formy instytucjonalne

Istota przedsiębiorstwa

Klasyfikacja przedsiębiorstw według własności

Klasyfikacja przedsiębiorstw według formy prawnej

Klasyfikacja przedsiębiorstw według wielkości

Klasyfikacja przedsiębiorstw według przedmiotu działalności

Formy instytucjonalne przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych

Specyfika przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych

Klasyfikacja przedsiębiorstw turystycznych według własności, formy prawnej i wielkości

Klasyfikacja przedsiębiorstw turystycznych według przedmiotu działalności  
Klasyfikacja przedsiębiorstw rekreacyjnych według własności, formy prawnej i wielkości

Klasyfikacja przedsiębiorstw rekreacyjnych według przedmiotu działalności  
Maksymalizacja zysku jako cel działania przedsiębiorstwa

Dwa spojrzenia na kategorię zysku: zysk księgowy i zysk ekonomiczny

Dodatek: Jaki jest poziom zysków przedsiębiorstw działających w sektorze usług turystycznych i rekreacyjnych (w świetle sprawozdań spółek giełdowych)?

*Bartosz Szczechowicz* PRODUKCJA, KOSZTY I ZYSK  
PRZEDSIĘBIORSTWA

O działalności gospodarczej jako źródle przychodów, kosztów i zysku przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych

Produkcja dóbr materialnych i usług jako przedmiot działalności gospodarczej

Funkcja produkcji i całkowity koszt produkcji

Funkcja produkcji

Całkowity koszt produkcji

Miary kosztów i ich wykorzystanie

Koszty stałe i koszty zmienne

Przeciętny koszt całkowity i koszt krańcowy

Koszty w krótkim i długim okresie - efekty skali produkcji

Okres krótki versus okres długi

Korzyści i niekorzyści skali produkcji

Struktura kosztów w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych

Przychód krańcowy i decyzje maksymalizujące zysk

Zysk względem wielkości produkcji

Wyznaczanie wielkości produkcji maksymalizującej zysk

Maksymalizacja zysku w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych

Dodatek: Jaki jest poziom i jaka jest struktura przychodów i kosztów w przedsiębiorstwach świadczących usługi turystyczne i rekreacyjne (w świetle sprawozdań spółek giełdowych)?

RYNKI PRODUKTÓW I CZYNNIKÓW PRODUKCJI. RYNEK PIENIĄDZA  
*Bartosz Szczechowicz* FORMY RYNKU I ICH CHARAKTERYSTYKA

O konkurowaniu i warunkach realizacji zysku przez sprzedających dobra i usługi na rynku turystycznym i rekreacyjnym

Ogólna charakterystyka modeli struktur rynku

Model konkurencji doskonałej

Charakterystyka modelu

Kształtowanie się przychodów przedsiębiorstwa

Maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa

Przedsiębiorstwo w krótkim i długim okresie

Model monopolu

Charakterystyka modelu

Kształtowanie się przychodów przedsiębiorstwa

Maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa  
Dyskryminacja cenowa  
Społeczne skutki istnienia monopolu i polityka antymonopolowa państw  
Model konkurencji monopolistycznej  
Charakterystyka modelu  
Kształtowanie się przychodów i maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa  
Przedsiębiorstwo oraz gałąź w krótkim i długim okresie  
Różnicowanie produktów i działania promocyjne przedsiębiorstw  
Model oligopolu  
Charakterystyka modelu  
Skłonność i przeciwwskazania do zмовy  
Zachowania przedsiębiorstw w warunkach oligopolu  
Pozostałe cechy oligopolu  
Czynniki warunkujące strukturę rynku usług turystycznych i rekreacyjnych  
Dodatek: Jakie są podmiotowe struktury subrynków turystycznych i rekreacyjnych?  
Rynek przewozów pasażerskich  
Rynek przewozów pasażerskich kolejowych  
Rynek przewozów pasażerskich lotniczych  
Rynek usług hotelarskich  
Rynek usług organizacji imprez turystycznych

*Małgorzata*

*Kryczka*

RYNKI

## CZYNNIKÓW PRODUKCJI

O roli i udziale czynników produkcji w tworzeniu produktów turystycznych i **rekreacyjnych**

Praca, kapitał, ziemia i technologia jako przedmiot wymiany

Rynek pracy

Popyt na pracę

Podaż pracy

Równowaga rynku pracy

Rynek kapitału

Rynek ziemi

Znaczenie pracy, kapitału i ziemi w procesie świadczenia usług turystycznych i rekreacyjnych

Rynek technologii

Znaczenie technologii w rozwoju turystyki i rekreacji

Dodatek: Jaki jest poziom płacy na krajowym rynku turystycznym?

*Renata Seweryn* RYNEK PIENIĄDZA

O roli pieniądza w kształtowaniu podaży i popytu na usługi turystyczne i **rekreacyjne**

Pieniądz i jego funkcje

Istota i właściwości pieniądza

Funkcje pieniądza

Etapy ewolucji (formy) pieniądza  
Pieniądz w obrocie gotówkowym  
Pieniądz w obrocie bezgotówkowym  
Składowe i wymiary podaży pieniądza  
Podaż pieniądza i jej podstawowe składowe  
Agregaty pieniężne  
Kreacja pieniądza i jej kontrola  
Kreacja pieniądza przez bank centralny i banki komercyjne  
Czynniki wpływające na wielkość podaży pieniądza  
Popyt na pieniądz - motywy i determinanty  
Rola stopy procentowej w równoważeniu rynku pieniądza  
Stopa procentowa  
Procesy dostosowawcze na rynku pieniądza  
Stopa procentowa jako instrument polityki pieniężnej  
Rola banków i instytucji finansowych w korzystaniu z usług turystycznych  
Dodatk: Czy wysokość stopy procentowej może wpływać na rynek usług turystycznych?

#### BRANŻOWY I REGIONALNY WYMIAR GOSPODAROWANIA

*Katarzyna Czernek* PROCESY GOSPODARCZE NA POZIOMIE BRANŻY I REGIONU

O branżowym i regionalnym wymiarze turystyki i rekreacji jako działalności gospodarczej

Mezoeconomia i przedmiot jej analiz

Branża turystyczna i rekreacyjna - delimitacja i cechy

Istota i wymiary delimitacji branż

Delimitacja branży turystycznej i rekreacyjnej

Cechy branży turystycznej i rekreacyjnej

Region turystyczny i jego delimitacja

Procesy konkurencyjne i kooperacyjne w branży i w regionie

Konkurencja

Kooperacja

Kooperacja

Uwarunkowania kooperacji i konkurencji w branży i regionie

Uwarunkowania konkurencji

Uwarunkowania kooperacji

Egzo- i endogeniczne uwarunkowania kooperacji w świetle badań empirycznych

Formy współpracy w branży i regionie

Dodatk: Jak współpracują ze sobą podmioty w regionie turystycznym?

#### ROLA PAŃSTWA W PROCESIE GOSPODAROWANIA – ŚRODKI ODDZIAŁYWANIA I ICH SKUTECZNOŚĆ

*Małgorzata Kryczka* GOSPODARKA JAKO CAŁOŚĆ ZORGANIZOWANA

O miejscu turystyki i rekreacji w gospodarce

Gospodarka i jej główne składowe

Istota gospodarki  
Sfera realna gospodarki  
Sfera regulacji gospodarki  
Typy gospodarek ze względu na własność zasobów i mechanizmy regulacyjne  
Kryteria różnicujące gospodarki  
Gospodarka rynkowa  
Gospodarka planowa  
Gospodarka mieszana  
Ruch okrężny jako obraz funkcjonowania gospodarki (model gospodarki prostej)  
Sektor turystyki i rekreacji jako element gospodarki  
Turystyka i rekreacja jako sektor gospodarki  
Sektor turystyki i rekreacji w Polskiej Klasyfikacji Działalności  
Gospodarka turystyczna i rekreacyjna  
Rola oszczędności i inwestycji w odtwarzaniu procesów gospodarczych  
Inwestycje przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych oraz źródła ich finansowania  
Wielkość, struktura i dynamika inwestycji turystycznych i rekreacyjnych  
Rodzaje inwestycji turystycznych i rekreacyjnych  
Źródła finansowania inwestycji turystycznych i rekreacyjnych  
Ruch okrężny z udziałem instytucji państwa (model gospodarki zamkniętej)  
Ruch okrężny z udziałem podmiotów zagranicznych (model gospodarki otwartej)  
Dodatek: Jakie znaczenie w Polskiej Klasyfikacji Działalności ma opis sektora turystyki i rekreacji?  
*Łukasz Nawrot, Piotr Zmyślony ROLA PAŃSTWA W GOSPODARCE*  
O wpływie państwa na funkcjonowanie i rozwój sektora turystyki i rekreacji  
Pojęcie państwa  
Funkcje państwa i ich wpływ na gospodarkę  
Rola państwa w kształtowaniu sfery realnej i regulacyjnej gospodarki  
Funkcja tworzenia porządku prawnego i instytucjonalnego  
Funkcja alokacyjna  
Funkcja stabilizacyjna  
Funkcja redystrybucyjna  
Negatywne oddziaływanie państwa  
Zawodność rynku  
Obszary zawodności rynku  
Zawodność konkurencji  
Niekompletność i brak rynków niektórych produktów  
Asymetria informacji  
Dobra publiczne i ich dystrybucja  
Efekty zewnętrzne w działalności gospodarczej i ich skutki ekonomiczne  
Rola państwa w ochronie zasobów środowiska przyrodniczego i dóbr kultury  
Znaczenie inwestycji infrastrukturalnych państwa dla rozwoju turystyki i rekreacji

Dodatek: Czy promocja turystyczna wywołuje efekty zewnętrzne?

*Renata Seweryn* DOCHODY I WYDATKI PAŃSTWA

O dochodach i wydatkach państwa związanych z rozwojem turystyki i rekreacji

Źródła i rodzaje dochodów państwa

Rodzaje dochodów budżetowych

Podatki jako podstawowe źródło dochodów państwa

Podatek i jego elementy

Rodzaje podatków

Stopa podatkowa a wpływy z podatków

Polskie rozwiązania podatkowe stosowane wobec świadczących usługi turystyczne i rekreacyjne

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek od towarów i usług

Podatek od nieruchomości

Opłata miejscowa

Istota i klasyfikacje wydatków publicznych

Pojęcie wydatków publicznych

Podział wydatków publicznych

Wzrost wydatków publicznych a opór wobec podatków

Wydatki państwa związane z turystyką i rekreacją

Budżet państwa

Istota budżetu państwa

Saldo budżetu państwa

Funkcje i zasady budżetowe

Deficyt budżetowy i źródła jego finansowania

Przyczyny i skutki istnienia deficytu budżetowego

Źródła finansowania deficytu budżetowego

Instrumenty zaciągania długu publicznego i sposoby zarządzania nim

Jaką rolę w finansowaniu turystyki i rekreacji pełnią fundusze celowe ?

*Małgorzata Kryczka* DOCHÓD NARODOWY I JEGO POMIAR

O źródłach dochodów i wydatkach społeczeństwa na turystykę i rekreację

Produkt krajowy brutto jako miara produkcji wytworzonej w gospodarce krajowej

Istota produktu krajowego brutto

Metody szacowania PKB F

unkcje PKB

Wielkość i struktura wydatków konsumpcyjnych na dobra i usługi turystyczne i rekreacyjne

Produkt narodowy brutto jako miara wielkości dochodów obywateli danego kraju

Dochód narodowy jako wielkość dochodu wytworzonego i podzielonego

Udział turystyki i rekreacji w tworzeniu i podziale dochodu narodowego PKB *per capita* jako miara dobrobytu

Alternatywne miary dobrobytu (w kontekście wartości czasu wolnego i wartości środowiska)

Zmiana realnego PKB jako miara wzrostu gospodarczego

Dodatek: Czy PKB można szacować dla regionów ZMIANY OGÓLNEGO POZIOMU CEN I ZATRUDNIENIA W GOSPODARCE

Robert *Wojciech Włodarczyk*, *Witold Zych* INFLACJA I JEJ ZNACZENIE GOSPODARCZE

O wpływie zmian poziomu cen w gospodarce na sytuację uczestników rynku turystycznego i rekreacyjnego

Poziom cen w gospodarce

Wskaźniki cen

Podstawowe wskaźniki cen

Stopa inflacji bazowej i jej miary

Wskaźniki zmiany cen w wybranych sektorach gospodarki

Parytet siły nabywczej

Zmiany poziomu cen usług turystycznych i rekreacyjnych Inflacja i jej przyczyny

Istota i rodzaje inflacji

Przyczyny inflacji

Koszty inflacji

Charakter inflacji a jej negatywne skutki

Negatywne skutki inflacji nie zrównoważonej i nieantycypowanej

Korzyści z inflacji

Możliwości przeciwdziałania inflacji

Czynniki kształtujące poziom cen usług turystycznych i rekreacyjnych

Czynniki mikroekonomiczne

Czynniki makroekonomiczne

Zmiany cen a poziom kosztów utrzymania - podsumowanie

Dodatek: Jaka jest struktura koszyka inflacyjnego w Polsce?

Robert *Wojciech Włodarczyk*, *Witold Zych* POZIOM ZATRUDNIENIA W GOSPODARCE I CZYNNIKI JEJ ZMIAN

O sytuacji sektora usług turystycznych i rekreacyjnych w warunkach zmian na rynku pracy

Zasób pracy i współczynnik aktywności zawodowej

Rynek pracy a zasób siły roboczej

Pomiar aktywności zawodowej, zatrudnienia, bezrobocia

Źródła danych o rynku pracy i bezrobociu

Poziom i struktura zatrudnienia w sektorze usług turystycznych i rekreacyjnych

Istota i rodzaje bezrobocia

Istota i pomiar bezrobocia

Rodzaje bezrobocia

Przyczyny bezrobocia w świetle funkcjonowania rynku pracy

Bezrobocie w warunkach równowagi i nierównowagi rynku pracy

Pozostałe przyczyny bezrobocia

Korzyści i koszty bezrobocia

Administracyjne metody wpływu na poziom bezrobocia

Związki zawodowe wobec zmian na rynku pracy

Konsekwencje regulacji zawodów dla funkcjonowania rynku usług turystycznych i rekreacyjnych

Dodatek: Jaki jest wpływ rynku pracy na stan zatrudnienia w sektorze usług turystycznych i rekreacyjnych?

## **INSTYTUCJE FINANSOWE W GOSPODARCE**

Andrzej Hadzik, Bartosz Szczechowicz, Witold Zych, Danuta Żylak ROLA SYSTEMU FINANSOWEGO W UZGADNIANIU OSZCZĘDNOŚCI I INWESTYCJI

O instytucjach finansowych i ich wpływie na funkcjonowanie sektora usług turystycznych i rekreacyjnych

System finansowy i jego instytucje

Istota i funkcje systemu finansowego

Rynki finansowe

Instytucje pośrednictwa finansowego

Instytucje nadzoru finansowego

System finansów publicznych

Rynek ubezpieczeń

Rynki finansowe

Rynek obligacji

Rynek akcji

Ubezpieczenia i instytucje ubezpieczeniowe oraz ich rola w podejmowaniu decyzji gospodarczych

Ryzyko jako przedmiot ubezpieczenia

Ubezpieczenia: klasyfikacja, funkcje, zasady

Podstawowe instytucje rynku ubezpieczeń

Rola ubezpieczeń w podejmowaniu decyzji gospodarczych

Ubezpieczenia od ryzyka uczestników rynku usług turystycznych i rekreacyjnych

Ryzyko na rynku turystycznym i rekreacyjnym

Ochrona ubezpieczeniowa organizatorów turystyki i pośredników turystycznych

Ubezpieczenia turystyczne i rekreacyjne

Instytucje pośrednictwa finansowego

Banki komercyjne

Fundusze inwestycyjne

Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego

Rodzaje kredytów

Kredyty dla podmiotów gospodarczych

Kredyty dla osób fizycznych

Funkcjonowanie rynku funduszy pożyczkowych

Jakie są źródła finansowania podróży turystycznych?

## **GOSPODARKA W DŁUGIM I KRÓTKIM OKRESIE**

## *Jadwiga Berbeka* PRODUKCJA I DŁUGOOKRESOWY WZROST GOSPODARCZY

O poziomie życia gospodarstw domowych oraz ekonomicznych czynnikach sprzyjających uczestnictwu społeczeństwa w turystyce i rekreacji

Długookresowy wzrost gospodarczy

Produkcyjność i jej wpływ na poziom życia społeczeństwa

Czynniki decydujące o produkcyjności

Zasoby naturalne

Kapitał rzeczowy

Kapitał ludzki

Wiedza technologiczna

Warunki i czynniki wzrostu gospodarki turystycznej i rekreacyjnej

Koszty wzrostu gospodarczego Instrumenty polityki gospodarczej państwa w zakresie wspierania wzrostu gospodarczego

Dodatek: Jak wdrażanie idei zrównoważonego wzrostu gospodarczego wpływa na rozwój destynacji turystycznych?

## *Bartosz Szczechowicz* FUNKCJONOWANIE GOSPODARKI W KRÓTKIM OKRESIE

O zmienności koniunktury gospodarczej i jej wpływie na zaspokajanie potrzeb turystycznych i rekreacyjnych społeczeństwa

Krótkookresowe wahania aktywności gospodarczej

Istota modelu zagregowanego popytu i zagregowanej podaży

Popyt zagregowany (AD)

Podaż zagregowana (AS)

Podaż zagregowana w krótkim i długim okresie

Czynniki zmian długo- i krótkookresowej podaży zagregowanej

Równowaga krótko- i długookresowa

Wahania aktywności gospodarczej pod wpływem zmian AD i AS

Pozytywne oraz negatywne szoki popytowe i podażowe

Wahania aktywności gospodarczej na skutek negatywnego szoku popytowego

Wahania aktywności gospodarczej na skutek negatywnego szoku podażowego

Koniunktura gospodarcza a uczestnictwo gospodarstw domowych w turystyce i rekreacji

Identyfikacja wahań gospodarczych w skali gospodarki krajowej

Uczestnictwo w turystyce i rekreacji w obliczu recesji w gospodarce krajowej

Efekty mnożnikowe

Instrumenty polityki gospodarczej państwa w zakresie stabilizowania gospodarki

Dodatek: Czy w gospodarce turystycznej występują efekty mnożnikowe?

## GOSPODARKA OTWARTA - PODSTAWOWE POJĘCIA I ZALEŻNOŚCI

## *Karolina Nessel* GOSPODARKA OTWARTA I KORZYŚCI Z WYMIANY Z ZAGRANICĄ

O rozwoju turystyki i rekreacji w warunkach rosnącej otwartości gospodarki krajowej

Międzynarodowe przepływy dóbr, usług i kapitału  
Efekty uczestnictwa społeczeństw w międzynarodowym rynku turystycznym i rekreacyjnym  
Przyczyny handlu zagranicznego  
Korzyści z handlu zagranicznego  
Wpływ eksportu netto na stan gospodarki krajowej  
Udział usług w obrotach handlu międzynarodowego  
Znaczenie eksportu i importu usług turystycznych i rekreacyjnych dla międzynarodowej wymiany handlowej i gospodarki krajowej  
Polityka handlowa  
Ograniczanie importu  
Wspieranie eksportu  
Rola Światowej Organizacji Handlu  
Dodatek: Jakie jest znaczenie gospodarcze bilansu turystycznego?  
*Karolina Nessel* WPŁYW WARUNKÓW I CZYNNIKÓW WYMIANY Z ZAGRANICĄ NA GOSPODARKĘ KRAJOWĄ  
O turystyce i rekreacji w aspekcie kształtowania się cen w transakcjach międzynarodowych  
Rynek walutowy - struktura i mechanizm równowagi  
Systemy kursu walutowego  
Rozwój systemów kursu walutowego  
Współczesne systemy kursu walutowego  
Zalety i wady sztywnych oraz płynnych kursów walutowych  
Rola kursu walutowego w kształtowaniu się warunków wymiany na rynku usług turystycznych  
Wpływ kursu walutowego na międzynarodową działalność gospodarczą  
Wpływ kursu walutowego na konkurencyjność cenową usług turystycznych  
Bilans płatniczy państwa i jego składniki  
Równowaga bilansu płatniczego  
Przywracanie równowagi bilansu płatniczego w systemie kursu sztywnego  
Przywracanie równowagi bilansu płatniczego w systemie kursu płynnego  
Wpływ wymiany usług turystycznych na bilans płatniczy państwa  
Dodatek: Jaki jest wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na rozwój krajowej gospodarki turystycznej i rekreacyjnej?  
W STRONĘ GOSPODARKI GLOBALNEJ  
*Wiesław Alejziak* EUROPEJSKA UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA A RYNEK GLOBALNY  
O funkcjonowaniu i rozwoju sektora turystyki i rekreacji w warunkach globalizacji gospodarki  
Płaszczyzny i formy integracji międzynarodowej  
Ekonomiczny i polityczny wymiar integracji międzynarodowej Integracja gospodarcza i jej formy

Teorie integracji gospodarczej w kontekście współpracy międzynarodowej w sferze turystyki i rekreacji  
Integracja europejska oraz zasady funkcjonowania Unii Europejskiej  
Geneza i rozwój integracji europejskiej  
Powstanie i rozwój Unii Europejskiej Najważniejsze instytucje Unii Europejskiej  
Polityka gospodarcza Unii Europejskiej  
Założenia polityki gospodarczej oraz budżet Unii Europejskiej  
Koordynacja polityki gospodarczej Unii Europejskiej  
Unia gospodarcza i walutowa jako rezultat integracji europejskiej - próba oceny z perspektywy jej znaczenia dla rozwoju turystyki  
Polityka Unii Europejskiej w sferze turystyki i rekreacji  
Turystyka i rekreacja jako przedmiot zainteresowania UE  
Ekonomiczny wymiar turystyki i rekreacji w Unii Europejskiej  
Podstawowe cele oraz podmioty realizujące politykę turystyczną w Unii Europejskiej  
Gospodarka globalna i perspektywy jej rozwoju  
Globalizacja jako megatrend gospodarczy  
Gospodarka globalna i jej dominujące pola wzrostu  
Globalizacja gospodarki a inne megatrendy rozwojowe  
Podmioty gospodarki globalnej oraz liderzy światowego rynku usług turystycznych i rekreacyjnych  
Korporacje transnarodowe oraz ich znaczenie w gospodarce globalnej  
Korporacje transnarodowe na rynku turystycznym i rekreacyjnym  
Rola i znaczenie organizacji międzynarodowych w rozwoju turystyki i rekreacji  
Dodatek: Jak jest znaczenie współpracy transgranicznej i euroregionów dla rozwoju turystyki?